

DIREKTÁŘ
KNĚŽSKÝCH SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA
V ČESKÉ REPUBLICE *

ČLÁNEK I:
PŘEDMLUVA

1. Poslání řádu

Takto vystihuje papež Honorius III. v dopise adresovaném sv. Dominikovi a jeho bratřím smysl řádu: „Ten, který nikdy neustává svou církev činit plodnou si přeje také v této moderní době rozšiřovat katolickou víru tak, jak tomu bylo v časech minulých. Proto vám vdechl svatou touhu obejmout chudobu, složit slib života v řeholi a odevzdat se úkolu hlásat Boží slovo a všude kázat jméno našeho Pána Ježíše Krista“ (Základní konstituce, § I).

2. Smysl Kněžských sdružení sv. Dominika

Diecézním klerikům, tj. biskupům, kněžím a jáhnům, kteří ve svém sekulárním způsobu života usilují o to být prodchnuti duchem sv. Dominika, nabízí církevní autorita ve sdružení legitimní způsob, jak se připojit k Řádu kazatelů. Tím se také stávají součástí dominikánské rodiny.¹

3. Sdílené povolání ke svatosti

Všichni členové dominikánské rodiny se snaží jít cestou svatosti opřenu o čtyři pilíře: (1) věrnost církvi se smyslem pro společenství; (2) společná i osobní kontemplativní modlitba; (3) studium Božího Zjevení a díla stvoření; (4) to vše ve službě kázání. Důležitým podhoubím tohoto povolání je vnitřní i vnější chudoba a důvěra k naší Matce Panně Marii.

4. Charisma diecézních dominikánů

Sdílené charisma Řádu kazatelů prožívají diecézní klerici specifickým způsobem, který je určován pastýřskou láskou k jejich místní církvi. Řádový důraz na ducha chudoby jim pomáhá, aby se uprostřed mnoha ušlechtilých činností nenechali odvádět od kazatelského poslání a své nejlepší síly věnovali šíření evangelia. Osobní příklad zakladatele řádu podporuje u kněží a jáhnů sv. Dominika synovskou oddanost vůči vlastnímu biskupovi i zvláštní cit pro potřeby univerzální církve. Na druhou stranu typicky diecézní důraz na duchovní otcovství vůči svěřenému společenství věřících pomáhá členům kněžských sdružení, aby při výkladu Božího slova neutíkali do příliš abstraktních úvah. Tato jedinečná kombinace charismat se – díky autenticky prožívanému bratrství mezi nositeli svátosti svěcení – může stát důležitým obohacením pro širší svět diecézní i řeholní. Identitu tzv. diecézních dominikánů lze vyjádřit parafrází tradičního dominikánského principu *contemplata aliis tradere* do podoby *contemplata filiis tradere*.²

5. Normy

Zákony, kterými se v České republice řídí Kněžská sdružení sv. Dominika jsou následující:

- a) Řehole Kněžských sdružení sv. Dominika (dále jen „Řehole“)
- b) Všeobecné deklaráce magistra řádu a generálních kapitul (dále jen „Deklarace“)
- c) Direktář Kněžských sdružení sv. Dominika v České republice (dále jen „Direktář“)

6. Cíl tohoto direktáře

Ustanovení obsažená v Direktáři slouží jako doplnění ustanovení uvedených v Řeholi Kněžských sdružení sv. Dominika s cílem objasnit konkrétní použití univerzálních norem v místních podmínkách České dominikánské provincie.³ Pokud se některé záležitosti uvedené v Řeholi a

---

* Použité názvosloví – „direktář“ (lat. directorium) – sice není v českém dominikánském prostředí tradiční, ale jeví se jako přínosná zkratka vůči výrazu „partikulární směrnice“.

¹ Srov. CIC kán. 303: „Sdružení, jejichž členové žijící ve světě se podílejí na duchu některého řeholního institutu, a pod vyšším vedením tohoto institutu vedou apoštolský život a usilují o křesťanskou dokonalost, nazývají se třetími řády nebo jinými vhodnými jmény.“

² Výraz „diecézní dominikáni“ stručně a přesně vystihuje skupinu kleriků jurisdikčně inkardinovaných do určité diecéze, pro něž jsou Kněžská sdružení sv. Dominika v řádu určena – viz celořádový web sacerdots.op.org.

³ Srov. Všeobecné deklaráce ze dne 25. 3. 2019, č. 5.

Deklaracích upravují v Direktáři odlišně, má se za to, že partikulární právo lépe vystihuje specifické potřeby kněžských sdružení, které podle něho žijí. V takovém případě se opíráme o habituální dispens od univerzální normy, dokud kompetentní řádová autorita nerozhodne jinak. Bez váhání je třeba opustit jen takové místní zvyklosti a ustanovení schválená v provincii, které norma vyšší právní síly výslovně nepřipouští.⁴

7. Volba názvu

Dokud na území naší provincie existuje pouze jedno sdružení diecézních dominikánů zní oficiální název tohoto společenství Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika (*Fraternitas presbyterorum et diaconorum sancti Dominici*). Jednotlivá sdružení si v budoucnu pro lepší identifikaci zvolí nezaměnitelný název, který bude mít buď teritoriální charakter (srov. Řehole č. 15 § 1), nebo bude odkazovat na zvláštní patronát některého světce. Nic nebrání vhodné kombinaci obojího aspektu. Každé rozhodnutí o volbě nebo změně názvu sdružení podléhá schválení ze strany provinciála.

8. Sídlo sdružení

Sídlem dosavadního jediného sdružení s celostátní působností je dominikánský klášter u sv. Jiljí v Praze; sídlem jednotlivých budoucích sdružení je zpravidla některý z klášterů nebo řeholních domů Řádu kazatelů na území provincie.⁵ Má-li být sídlo sdružení jinde, vyžaduje se k tomu výslovný souhlas místního ordináře (srov. Řehole č. 15 § 2).

ČLÁNEK II:

ŽIVOT KNĚŽSKÝCH SDRUŽENÍ

1. Přijetí jména

Přeje-li si aspirant přijmout podle tradice se vstupem do sdružení dominikánské jméno, učiní tak po dohodě s převorem při obřadu obláčky. Dominikánské jméno má odkazovat na určitý vzor svatosti, který je jeho nositeli blízký.

2. Účast na milosti a poslání řádu

- Složením slibu získávají kněží a jáhni sv. Dominika osobní podíl na duchovních dobrech řádu. Proto aktivně vyhledávají příležitost ke společné modlitbě, přátelskému setkávání a sdílení zkušeností nejen v rámci svého sdružení, ale také s ostatními bratry a sestrami z dominikánské rodiny.
- V každodenním životě se takové společenství vyjadřuje užíváním dominikánského kalendáře včetně vlastních liturgických textů (srov. Řehole č. 6 § 4). Veřejné slavení mše svaté s texty schválenými v řádu je členům kněžských sdružení dovoleno pouze na dominikánské půdě, nebo s účastí lidu, který z větší části tvoří členové dominikánské rodiny.
- Řeholním komunitám, které jim častěji nabízejí pohostinství ve svém domě (srov. Řehole č. 9 § 2), projevují kněží a jáhni sv. Dominika vděčnost konkrétním způsobem. V duchu spravedlnosti, solidarity a lásky se od nich očekává také určitá forma dobrovolné spoluúčasti na hmotných potřebách řádu.
- S vědomím, že tvoří nedílnou součást dominikánské provincie, pečuje převor sdružení a jeho rada o vhodnou prezentaci společného díla navenek. Zvláštní pozornost přitom věnují aktualizaci informací publikovaných na internetu, občasnému psaní článků do provinčního časopisu a dle možností také udržování kontaktu s řádem v mezinárodním měřítku.

3. Modlitba za bratry – rekolekce

Vzájemná láska členů sdružení, kteří od sebe žijí obvykle ve větší vzdálenosti, se živí také přímělnou modlitbou. Vynikající příležitost jim k tomu poskytuje pravidelná rekolekce (srov. Řehole č. 6 § 5), kterou si členové organizují samostatně v souladu s pokyny svých duchovních

⁴ Srov. CIC kán. 24 § 2: „Právní účinnosti zákona může nabýt obyčej, který je vůči kanonickému právu protiprávní, nebo mimoprávní, pouze tehdy, jestliže je rozumný; avšak obyčej, který právo výslovně nepřipouští, není rozumný.“

⁵ Srov. Všeobecné deklarace ze dne 25. 3. 2019, č. 3.

vůdců. Dominikánské rekolekce automaticky nenahrazují účast na formačních dnech a poutích, které pro své kněze a jáhny organizují jejich vlastní diecéze.

4. Společenství se zemřelými

- Členům sdružení se doporučuje, aby se denně modlili žalm *De profundis* za zesnulé kněze a jáhny své diecéze a za členy dominikánské rodiny.⁶
- Po přijetí zprávy o smrti některého bratra ze sdružení má každý jeho člen zajistit bez zbytečného odkladu konání zádušní mše svaté. Právem se také očekává, že sdružení vyšle ze svého středu, pokud je to možné, alespoň jednoho zástupce na pohřeb.
- Nekrolog zemřelých bratří vede převor jako zvláštní oddíl Kroniky sdružení. Každoročně jej členům připomíná s prosbou, aby se postarali o slavení mše svaté za všechny zemřelé diecézní dominikány. Kněží a jáhni sv. Dominika by měli chovat v srdci památku těch, kdo v řádu putovali životem před nimi, zanechali jim příklad hodný následování, nepřestávají s nimi tvořit společenství a účinně jim z nebe pomáhají svou přímluvou.

5. Pokání a smír

S vědomím, že jim bylo mnoho svěřeno, a tedy se od nich bude více žádat,⁷ věnují členové po slibu zvýšenou pozornost individuálnímu i společnému pokání za hříchy a nevěrnosti vůči Bohu a jeho lásce (*caritas*). Svátost smíření přijímají, pokud možno, často. Přitom se jim velmi doporučuje osvojit si v souladu s řádovou tradicí ctnost kajícnosti. Případná častější recitace růžence, kajících žalmů a votivních modliteb může sloužit před očima Krista Velekněze jako smír za bolest, kterou mu v řádu nebo v místní církvi způsobil odchod některých bratří z klerického stavu.⁸

6. Generální absoluce

Přestože pravidla života obsažená v Řeholi nezavazují členy kněžských sdružení pod hříchem (srov. Řehole č. 20 § 1), je třeba mít na paměti duchovní zkušenost, že skutky, ve kterých je jen málo horlivosti pro Boha „by vyústily v lehký hřích, kdyby si v nich duše dlouhodobě líbovala, a lehký hřích by ji pak uvedl do takového nebezpečí, že by její láska mohla při nějakém velkém pokušení pohasnout.“⁹ Jako prevence vlažnosti v plnění závazků, které na sebe slibem v řádu dobrovolně vzali, se kněžím a jáhnům sv. Dominika nabízí generální absoluce všech přestoupení vůči Řeholi, která je za obvyklých podmínek také příležitostí k získání plnomocných odpustků.¹⁰ Stanovit způsob využívání tohoto daru v souladu s partikulárním právem patří do kompetence rady sdružení.

7. Soukromé sliby

Někteří z těch, kdo se složením veřejného slibu terciářů v Řádu kazatelů rozhodli prohloubit působení již dříve přijatých milostí, jsou přitahováni myšlenkou na ještě hlubší zasvěcení svého života Bohu pomocí soukromých slibů čistoty, chudoby a poslušnosti (srov. Řehole č. 4 § 4). Takové sliby konají členové kněžských sdružení ve skrytosti před Nejsvětější svátostí obvykle během duchovních cvičení. Složení soukromého slibu se koná vždy až po poradě s duchovním vůdcem a na dobu určitou, aby mohl být takový závazek nadále prohlubován, obnovován, nebo zaměřován na jinou oblast.

8. Pravidla oblékání – hábit

Navzdory odlišné praxi v minulosti nemohou členové kněžských sdružení v České republice oblékat dominikánský hábit, neboť se jedná o řeholní oděv, a nikoli pouhé znamení příslušnosti k řádu. Jakékoli výjimky z tohoto pravidla – zohledňující zvykové právo a specifické důvody kněží a jáhnů – vyžadují výslovný souhlas provinciála.¹¹ Případné individuální dovození oblékat

⁶ *Libellus Precum ad usum fratrum Provinciae Bohemiae Ordinis Praedicatorum*, Praha 2013, s. 33–35.

⁷ Srov. Lk 12,48.

⁸ *Libellus Precum*, s. 54–59 (*Salve Regina, O Lumen, O Spem miram*) a s. 98–107 (*Septem psalmi paenitentiales*).

⁹ Charles JOURNET, *Promluvy o lásce*, Praha 2016, s. 59.

¹⁰ Srov. *Libellus Precum*, s. 111–113.

¹¹ Srov. Všeobecné deklaráce ze dne 25. 3. 2019, č. 2.

hábit se tradičně vztahuje na dominikánskou půdu. Platnost takto udělených výjimek není časově omezena a může být zrušena pouze novým rozhodnutím autority, která je schválila. Diecézním dominikánům se velmi doporučuje, aby se naučili tvůrčím způsobem užívat takových symbolů příslušnosti k řádu, které se dají snadno kombinovat s běžným oblečením kleriků ve světě. Stanovení podrobností ve věci správného oblékání pro různé příležitosti (zejména přijímání nových členů a skládání slibu) je v kompetenci rady sdružení.

9. Podpora dominikánských povolání

Povinnost podporovat povolání spočívá na celém křesťanském společenství, zvláště způsobem na kněžích a jáhněch, zejména těch, kteří působí v pastoraci.¹² Všichni členové kněžských sdružení by měli považovat za zvláštní závazek své dominikánské identity modlit se a moudře spolupůsobit při rozhodování křesťanů další generace, kteří k tomu mají předpoklady, pro řeholní, mnišskou, laickou nebo klerickou cestu následování Krista v našem řádu.

ČLÁNEK III:

PROCES PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ČLENŮ

1. Právo připojit se ke sdružení

Právo světských kleriků sdružovat se za účelem snazšího dosahování cílů odpovídajících jejich duchovnímu stavu pod vedením kompetentní řádové autority a způsobem schváleným Apoštolským stolcem je zakotveno v zákonech univerzální církve.¹³

2. Způsobilost k přijetí

Do Kněžských sdružení sv. Dominika mohou být přijati pouze platně vysvěcení diecézní klerikové, kteří k tomu obdrželi písemné doporučení svého ordináře a ve zkušební době (aspirantát) prokázali schopnost účastnit se společného programu sdružení. Bývalí členové Laických sdružení sv. Dominika, kteří dosáhnou v církvi kněžského svěcení, příp. trvalí jáhni, kteří se rozhodnou přejít z laického do kněžského sdružení, a také uchazeči, kteří během své formace v kněžském semináři absolvovali přiměřeně dlouhý postulát, splňují předpoklady ke zkrácení noviciátu (srov. Řehole č. 12 § 1).¹⁴

3. Druhy členství

- Ti, kdo složili ve sdružení slib, jsou jeho aktivními členy a – není-li dále stanoveno jinak – mají právo volit i být voleni do řídicích orgánů. Pasivní členové jsou bratři, kteří volebním právem nedisponují. Status pasivního člena sdružení mají automaticky všichni novicové, dále pak členové po slibu, kterým to bylo z vážného důvodu uloženo převorem se souhlasem jeho rady.
- Aktivní i pasivní členové mohou hlasovat na setkáních v záležitostech společného zájmu, které nejsou *de iure* vyhrazeny voleným oficiálům.
- Aspiranti a postulanti jsou považováni za čekatele členství, kteří do procesu rozhodování o vnitřních záležitostech sdružení nezasahují. Uzná-li to převor za dobré, může jim přesto v konkrétním případě a po vyslechnutí mínění rady povolit účast v diskusi.

---

¹² Srov. CIC kán. 233 § 1: “Celé křesťanské společenství je povinné podporovat povolání, aby bylo dostatečně postaráno o potřeby služby v celé církvi; zvláště jsou tou povinností vázány křesťanské rodiny, vychovatelé a zcela zvláště kněží, především faráři. Diecézní biskupové, kterým nejvíce přísluší péče o růst povolání, poučují sobě svěřený lid o důležitosti posvátné služby a potřebnosti služebníků církve a nadto podněcují a podporují již existující činnost a díla k podpoře povolání.”

¹³ Srov. CIC kán. 278 § 2: „Světští duchovní si velmi váží především těch sdružení, která na základě stanov schválených příslušným představeným, vhodným a obecně uznaným uspořádáním života a bratrskou pomocí podporují sebeposvěcování při výkonu posvátné služby a napomáhají sjednocení duchovních navzájem i s vlastním biskupem.“

¹⁴ Dle platné řádové legislativy neztrácejí trvalí jáhni přijetím svěcení automaticky své členství v laických sdruženích, ale mohou se sami rozhodnout, zda chtějí nadále žít v dosavadním laickém sdružení, nebo přejdou do sdružení kněžského.

4. Aspirantát

- Cílem aspirantátu je: (1) péče o rozvoj dominikánského povolání formou individuálního duchovního doprovázení ze strany řádu; (2) ověření schopnosti uchazeče vyhradit si uprostřed pastoračních, profesních a rodinných povinností dostatek času k účasti na společném programu sdružení.
- Zájemci o vstup z řad diecézních kleriků adresují prosbu o přijetí do kruhu aspirantů převorovi zvoleného kněžského sdružení, který na základě osobního rozhovoru posoudí věrohodnost žadatelovy motivace. Je-li převor s motivací spokojen, přistoupí bez váhání a s využitím dostupných informací k ověření nutných podmínek pro přijetí do počáteční formace. Na základě dosavadních zkušeností je třeba jednoznačně vyloučit tzv. volné elektrony, tj. kleriky bez jasného církevního officia. Stanovení dalších podmínek *sine qua non* je v kompetenci rady sdružení, přičemž k platnosti takového rozhodnutí se vyžaduje schválení provinciálem. Žádosti o přijetí do aspirantátu přijímá a schvaluje převor sdružení samostatně.
- Před zahájením aspirantátu přidělí převor podle dostupnosti a jiných okolností žadateli rádce z řad členů sdružení po slibu, nebo se souhlasem příslušného provinciála z řad dominikánů-řeholníků. Rádce nemí být nikdo jmenován proti své vůli. Obřad přijetí do aspirantátu má formu předepsaného požehnání (viz příloha), které uděluje žadateli i jeho rádci na dominikánské půdě převor sdružení nebo jeho delegát. Je-li rádce sám převor, uděluje mu požehnání zástupce převora nebo jeho delegát, neboť nikdo nemůže žehnat sám sobě. Datum přijetí mezi aspiranty spolu se jménem rádce poznamená převor do nově založené osobní karty v Kronice sdružení. Případnou změnu rádce schvaluje převor ze spravedlivého důvodu na žádost jedné nebo druhé strany, přičemž neopomene uvést jméno nového rádce do Kroniky sdružení.
- Rádce se s aspirantem schází k duchovnímu rozhovoru podle potřeby, minimálně však 4x ročně. Ačkoliv aspirant dosud není členem dominikánské rodiny, očekává se od něho, že se podle svých možností zúčastní větší části společných setkání sdružení během roku.
- Minimální doba trvání aspirantátu je jeden rok a maximální 3 roky. Aspirantát delší než jeden rok (resp. dva roky) schvaluje na doporučení rádce převor sdružení. Pokud uchazeč ani do tří let nezíská potřebná doporučení a souhlasy se vstupem do noviciátu, nemůže v započaté cestě dominikánské formace pokračovat, dokud se situace neobrátil.
- Ukončení aspirantátu může nastat: (1) rozhodnutím aspiranta bez nutnosti písemné žádosti; (2) rozhodnutím převora ze spravedlivého důvodu po vyslechnutí rádce; (3) marným uplynutím tříleté zkušební doby; (4) řádným přijetím do noviciátu. Tyto skutečnosti poznamená převor do Kroniky sdružení.

5. Postulát bohoslovců

- Přestože bohoslovcům nemůže být zatím z logiky věci nabídnuto členství v kněžských sdruženích, jsou ve své jedinečné situaci budoucích hlasatelů evangelia zváni k tomu, aby se už nyní přiměřeným způsobem účastnili poslání a spirituality řádu. Síla dominikánského charismatu podporuje u diecézních kandidátů svěcení nasazení pro studium posvátné teologie a přispívá k formování jejich osobnosti v souladu s požadavky evangelizace v místní církvi, které mají sloužit. Zájemci o přijetí mezi postulanty postupují stejným způsobem jako vysvěcení uchazeči o aspirantát. Je však nutné, aby své přání nepředkládali převorovi sdružení bez porady s rektorem kněžského semináře.
- Obřad přijetí do postulátu má formu předepsaného požehnání (viz příloha), které uděluje žadateli i jeho rádci na dominikánské půdě převor sdružení nebo jeho delegát. Je-li rádce sám převor, uděluje mu požehnání zástupce převora nebo jeho delegát, neboť nikdo nemůže žehnat sám sobě.
- Rádce se s postulantom schází k duchovnímu rozhovoru podle potřeby, minimálně však 2x ročně. Tato služba nikterak nenahrazuje duchovní vedení kandidáta svěcení požadované v rámci seminární formace. Na společný program členů sdružení postulanti normálně nechodí s výjimkou příležitostí výslovně odsouhlasených převorem po vyslechnutí mínění rady. Přitom dbá převor na to, aby se členové sdružení a postulanti mohli vzájemně poznávat.
- Je-li postulantů v semináři více, doporučuje se jim, aby mezi sebou se souhlasem rektora vytvořili nějakou formu společenství pod patronátem sv. Dominika.

- Ukončení postulátu může nastat: (1) rozhodnutím postulanta bez nutnosti písemné žádosti; (2) rozhodnutím převora ze spravedlivého důvodu po vyslechnutí rádce; (3) opuštěním cesty přípravy na přijetí svěcení; (4) příchodem do pastorace.
- Zahájení a ukončení postulátu poznamená převor v Kronice sdružení mezi významnými událostmi roku. Jakmile se bývalý postulanta po vysvěcení rozhodne pokračovat na cestě dominikánské formace v kněžském sdružení, čeká ho standardní období aspirantátu plus přiměřeně zkrácený noviciát.

6. Noviciát a slib

- Před přijetím čekatele členství do noviciátu je nutné, aby byla prostřednictvím převora sdružení zaslána provinciálovi příslušná žádost, kterou potvrdí. Mezi povinné přílohy této žádosti patří souhlas rady sdružení, testimonium rádce a doporučení ordináře. Pro uchazeče z řad ženatých kleriků je dále nezbytný informovaný písemný souhlas manželky, o který jménem řádu požádá rádce.
- Noviciát začíná obřadem obláčky (viz příloha), který se zpravidla slaví na řádně svolaném setkání sdružení a mimo mši svatou. Doporučuje se spojit obláčku s modlitbou liturgie hodin. Obřadu obláčky předsedá řádový představený (srov. Řehole č. 16 § 2), který však tímto úkolem může pověřit také převora sdružení.
- Součástí obřadu obláčky ať je vždy předání požehnaného předmětu na znamení příslušnosti nového člena k dominikánské rodině (bílý škapulír, medailka sv. Dominika nebo dominikánský kříž dle vlastního výběru kandidáta). Velmi se doporučuje také předání požehnaného růžence – symbolu specificky dominikánského apoštolátu založeného na kontemplativní modlitbě. Datum zahájení noviciátu poznamená převor do Kroniky sdružení.
- Za formaci všech noviců odpovídá řádně jmenovaný novicmistr.
- Novic má právo sdružení kdykoliv opustit bez udání důvodu prostřednictvím dopisu adresovaného převorovi. Pokud se tak rozhodne, necht' je jeho dobrovolný odchod zaznamenán v Kronice sdružení.
- Uplynutím doby noviciátu (srov. Řehole č. 12 §§ 1 a 3) pozbývá novic členství ve sdružení, jestliže řádně nepožádá o složení slibu, nebo k němu nebude připuštěn. K žádosti o připuštění ke slibu (viz příloha) se připojí doporučení novicmistra a souhlas rady sdružení.
- Slib se skládá do rukou řádového představeného – nebo jeho delegáta z řad dominikánských řeholníků – zpravidla při konventní mši svaté tak, aby se jej mohla účastnit místní komunita, diecézní spolubratři, farníci a přátelé kandidáta.
- Složení slibu potvrdí kandidát svým podpisem do Kroniky sdružení. Nerozhodne-li provinciál v konkrétním případě jinak, jedná se o doživotní závazek *usque ad mortem*.

7. Utvoření nového sdružení a přestup

- Na žádost minimálně tří členů konsociace – včetně kleriků, kteří byli přijati individuálně dle Řehole č. 14 a 15 § 3 – může provinciál po vyslechnutí názoru dotčených převorů s jejich radami a provinčního promotora udělit souhlas se založením nového sdružení. Založení sdružení necht' je zaznamenáno v archivu konsociace na provinciálátu bratří. Provinční promotor bude při zakládání nového sdružení nápomocen.
- Člen, který si ze spravedlivého důvodu přeje přestoupit z jednoho kněžského sdružení do druhého bez ohledu na to, zda se jedná o jednu provincii či nikoli, předloží po dohodě s převorem zamýšleného sdružení do rukou svého dosavadního převora písemnou žádost o přestup (viz příloha) adresovanou provinciálovi. Provinciál nemůže žadateli přestup povolit bez souhlasu rady nově vyhládnutého sdružení. Všechny přestupy ať jsou bez váhání zaznamenány v Kronice sdružení, jejichž členů se věc týká.

8. Pozastavení, ukončení a obnovení členství

- Členové, kterým byly příslušnou autoritou uloženy církevní tresty, pozastaví své členství ve sdružení na dobu trvání této sankce, avšak pouze po řádném šetření a zhodnocení převorem a jeho radou po poradě s provinciálem a provinčním promotorem.

- Pečlivé šetření probíhá také v případě, kdy provinciál po poradě s provinčním promotorem usoudí, že je z vážného důvodu třeba některého člena konsociace z řádu vyloučit. Toto vyloučení je přípustné pouze se souhlasem rady dotčeného sdružení. Kromě této shody musí konečnému rozhodnutí o vyloučení předcházet prokazatelně marná snaha o řešení situace domluvou (*correctio fraterna*).
- Členové kněžských sdružení, kteří složili v řádu slib, mohou před skončením jeho platnosti z vlastní iniciativy opustit konsociaci diecézních dominikánů pouze prostřednictvím odůvodněné žádosti o dispens v dopise adresovaném provinciálovi. Za datum zproštění závazků se považuje souhlasná odpověď řádové autority.
- Bývalí členové kněžských sdružení, kteří obdrželi dispens od slibu, mohou být do řádu opětovně přijati poté, co proběhne řádné zhodnocení jejich žádosti provinciálem, provinčním moderátorem a promotorem, přičemž nikdo z nich se nepostavil proti. Patří ke kompetencím provinční rady kněžských sdružení stanovit pro tyto situace další podmínky, které považuje za vhodné.
- Pozastavení, ukončení nebo obnovení členství poznamená příslušný představený do osobní karty v Kronice sdružení nebo do zvláštního seznamu diecézních dominikánů přijatých individuálně.

ČLÁNEK IV: TRVALÍ JÁHNOVÉ

1. Jednota svátosti svěcení

Jednota episkopátu, presbyterátu a diakonátu, o které Pseudo-Athanasius hovoří jako o určité „soudstatnosti“,¹⁵ byla po staletích praktické absence jáhnů mezi zástupci klerického stavu potvrzena Druhým vatikánským koncilem: „Posílení svátostnou milostí slouží (jáhnové) Božimu lidu ve společenství s biskupem a jeho kněžským sborem službou liturgickou, kazatelskou a charitativní. (...) Tyto funkce jsou nadmíru potřebné pro život církve.“¹⁶ Proto je členství ve sdružení diecézních dominikánů otevřeno také trvalým jáhnům, kteří jsou vnímáni jako reprezentanti a specifické svátostné znamení Krista Služebníka.¹⁷

2. Zprostředkující funkce jáhenství

O jáhenství se hovoří jako o zprostředkující funkci (*medius ordo*) mezi církví a světem, kultem a každodenním životem, klérem a laiky, charitou a eucharistií, mezi ústředím a periferií křesťanské komunity.¹⁸ Díky svému životu v rodině, aktivnímu začlenění se do společenských funkcí a výkonu civilního povolání mohou jáhnové velmi dobře naplňovat přání sv. Dominika, který chtěl vést dialog s nejrůznějšími lidmi a jeho záměr neztrácet ze zřetele svět, který čeká na ty, kdo ho milují.¹⁹ Na životní a pastorační situaci jáhnů, která vyžaduje otevřenost Kristu, bližnímu a světu, lze příléhavě vztáhnout slova neznámého dominikánského autora ze 13. století: „A to, co uvidíš v Kristu a ve světě a ve svém bližním, si zapiš do srdce. Buď pozorný ke všemu, co vidíš kolem sebe, ve světě i u bližního, a hluboko v srdci přemítej o tom, co jsi viděl. Pohleď, piš, sděluj ... je zapotřebí studia, pak přemítání v srdci a nakonec kázání.“²⁰

3. Studium neteologických oborů

Jelikož trvalí jáhni vykonávají většinou také civilní povolání, jsou v mnoha případech odborníky v některém z neteologických oborů. Jako takoví jsou povoláni k tomu, aby po vzoru našeho sv. bratra Alberta Velikého také zde uplatnili dominikánské heslo *contemplata aliis tradere*. Světský profesní život jáhnů provází touha po poznání Boha a radost z kontemplace – tak se stává

¹⁵ PSEUDO-ATHANASIIUS, *De Trinitate* 1, 27 (PG 28, 1157B).

¹⁶ LG 29.

¹⁷ Biskupové jsou svěcením připodobněni Ježíši Kristu Veleknězi a spolu s kněžími – kterým je vtisněna svátostná podoba Dobrého pastýře – jednájí *in persona Christi Capitis*. Jáhnové reprezentují třetí rovinu Ježíšova tajemství, když v církvi jednájí *in persona Christi Servi*.

¹⁸ Srov. MEZINÁRODNÍ TEOLOGICKÁ KOMISE, *Diakonát, vývoj a perspektivy*, s. 106.

¹⁹ Srov. MURRAY Paul, *Nové víno dominikánské spirituality*, Praha 2010, s. 120.

²⁰ TOMÁŠ AKVINSKÝ, *Opuscula alia dubia II: Opera omnia*, sv. I, Parma 1868, in MURRAY, *Nové víno ...*, s. 18.

duchovním úkonem. Jejich studium – utvářené potřebami druhých – má vydávat plody v kázání, které je podáváno Božím lidu jako silné víno. Je zde dvojí symbolika: síla vína jako obraz vášnivosti kázání a kalich jako tradiční atribut jáhna. V mysli jáhnů sv. Dominika se má voda obyčejných věcí, s nimiž pracují, proměňovat ve víno evangelia.

4. Rodinný život

U ženatých jáhnů je Božím darem také svátost manželství, která posvěcuje manželskou lásku a činí z ní účinné znamení oné lásky, jíž se Kristus vydává své církvi.²¹ Tato láska roste ctností manželské čistoty, která se rozvíjí též odpovědným otcovstvím spolu s náležitým oceňováním manželky a určitou formou zdrženlivosti. Taková ctnost napomáhá zralému darování sebe sama, které se brzy projeví v podobě vykonávané služby.²² Ženatí jáhni ať mají na paměti, že jako první složili manželský slib, čímž na sebe vložili závažnou povinnost vůči manželce a rodině. Jejich služba v církvi proto nesmí žádným způsobem manželský slib narušovat.

5. Habituální dispens

Dispens od závazků, které členům plynou z univerzální Řehole a nejsou slučitelné s jáhenským stavem,²³ se automaticky vztahuje na každého jáhna, jenž bude na území provincie v souladu s požadavky článku III tohoto Direktáře přijat do kněžského sdružení. Totéž platí pro všechny jáhny, kteří již dříve složili slib v kněžském sdružení v souladu s dosavadním partikulárním právem v České dominikánské provincii.²⁴

6. Zdroje posvěcování

Vedle studia, rozjímání Božího slova, růžence, pastoračních úkolů a důvěrného prodlévání s Kristem v modlitbě je každodenní život jáhnů sv. Dominika posvěcován zejména horlivou osobní účastí na liturgii církve. Při dodržení norem partikulárního práva slaví jáhni denně předepsané části officia. Jejich činná účast na slavení mše svaté nemusí být nutně každodenní, nicméně usilují o ni co nejčastěji. Pravidelná rekolekce může být u jáhnů z rodinných nebo pracovních důvodů nahrazena delším rozjímáním. Velmi si váží svátosti smíření a duchovního vedení (srov. Řehole č. 6).

ČLÁNEK V:

STRUKTURA A ŘÍZENÍ

1. Oficiálové

Volenými oficiály sdružení jsou převor a ostatní členové rady. Následující oficiály jmenuje převor: (1) podpřevor, (2) novicmistr a (3) rádce. Považuje-li to za vhodné, může převor na základě momentální potřeby a s přihlédnutím k mínění rady jmenovat další oficiály, vytvořit další funkce nebo zřídit komise.²⁵

2. Volení oficiálové

- **Převor** je volen ze všech členů sdružení majících aspoň tři roky po slibu na pětileté období. Na konci mandátu předkládá převor shromážděnému společenství bratří zprávu o průběhu svého officia. Kopie této zprávy se zakládá do archivu sdružení. Jestliže převor rezignuje, nebo zemře v průběhu mandátu, vykoná sdružení zvláštní volbu nového převora ke službě po zbývajících část

²¹ Srov. Ef 5,25.

²² KONGREGACE PRO KLÉRUS, *Directorium pro ministerio et vita diaconorum permanentium*, č. 61.

²³ Srov. Všeobecné deklaráce ze dne 25. 3. 2019, č. 1.

²⁴ Srov. *Partikulární stanovy Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika*, schválené provinciálem v Praze s účinností od 29. 4. 2003. Zmiňovaný dokument představuje svého druhu předchůdce tohoto Direktáře. Řádným schválením nové partikulární normy proto původní stanovy pozbývají platnosti. Děje se tak v souladu s vůlí magistra řádu, srov. Všeobecné deklaráce ze dne 25. 3. 2019, č. 5-6.

²⁵ Někdo by měl např. pořizovat záznam o rozhodnutích přijatých na setkáních sdružení i jeho rady a pečlivě je uchovávat v archivu. Dále je třeba pamatovat na pravidelný kontakt sdružení s dlouhodobě nemocnými a starými členy, nebo si položit otázku, zda novicmistr nepotřebuje asistenta.

prerušeného funkčního období. Žádný převor nesmí být znovuzvolen do čela sdružení potřeť v řadě.

- V řízení sdružení pomáhá převorovi **rada** zvolená na stejný počet let, ale bez jakýchkoli omezení co do počtu po sobě jdoucích funkčních období, přičemž převor je členem rady. K volbě rady se přistoupí bez zbytečného odkladu pokaždé, když nově zvolený kandidát na převora vyjádřil souhlas s rozhodnutím volitelů a získal oficiální potvrzení od provinciála.²⁶ Nerozhodne-li převor a jeho rada jinak (srov. Řehole č. 17 § 3), volí sdružení s pěti až devíti voliteli dva členy rady, sdružení s deseti a více voliteli volí čtyři členy rady. Ve sdružení, které má z jakéhokoli důvodu volitelů méně než pět, vykonávají kompetence rady automaticky všichni aktivní členové.

3. Jmenování oficiálové

- **Podpřevor** asistuje převorovi při správě sdružení a vykonává úkoly ze strany převora delegované. Zůstává ve funkci, dokud si nový převor nejmenuje svého zástupce. V nepřítomnosti převora, předsedá podpřevor setkáním sdružení. Při současné nepřítomnosti převora i jeho zástupce může dočasně stanout na místě představeného člen rady, který má ve sdružení nejdéle složený slib.
- **Novicmistři** přísluší dohled nad integrální formací všech noviců. To platí zejména v záležitostech přípravy ke složení slibu. Novicmistr definuje, formuluje a aktualizuje formační program po poradě s provinčním promotorem a převorem sdružení. Formační program podléhá ve sdružení schválení ze strany rady. Protože formace noviců závisí v nemalé míře na kontinuitě v úřadu, neměl by být novicmistr měněn bez vážného důvodu. Jestliže je novicmistr zvolen do role převora, musí na dosavadní funkci novicmistra rezignovat.
- **Rádce** se věnuje osobnímu doprovázení aspiranta nebo postulanta, který se snaží hlouběji porozumět charismatu diecézních dominikánů ve vztahu ke svému vlastního povolání. On také usnadňuje proces přijetí uchazeče do sdružení, pomáhá mu odpovídat na otázky církevních představených i rodinných příslušníků a v neposlední řadě dává kompetentní autoritě doporučení ohledně připravenosti svého svěřence postoupit do další fáze formačního procesu.

4. Ekonomická opatření

- Každé sdružení je oprávněno zavádět svá vlastní ekonomická opatření.
- Jednotlivá kněžská sdružení nemohou platně přijmout do svého vlastnictví žádnou věcnou hodnotu z pozůstalosti bratří.

5. Provinční rada a promotor

- Všichni řádně zvolení a potvrzení převorů jednotlivých sdružení – případně ti, kdo v dané chvíli stojí na jejich místě – tvoří provinční radu Kněžských sdružení sv. Dominika v České republice. Členové této rady si mezi sebou jednou za tři roky určí provinčního **moderátora** prostou většinou hlasů všech zúčastněných. Takto zvolený moderátor – potvrzený provinciálem – svolává a řídí jednání provinční rady kněžských sdružení, zastupuje ji navenek a plní úkoly spojené s péčí o celou konsociaci (srov. Řehole č. 19 §§ 1-3).
- Provinčního **promotora** jmenuje provinční kapitula bratří – nebo sám provinciál s jeho radou – po pozorném vyslechnutí názoru provinční rady Kněžských sdružení sv. Dominika, která prezentuje návrhy prostřednictvím svého moderátora.
- Dokud v provincii existuje pouze jedno kněžské sdružení s celostátní působností, přecházejí kompetence provinční rady automaticky na radu Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika a role provinčního moderátora se překrývá s rolí převora tohoto sdružení.
- Provinční rada projednává s příslušným provinčním promotorem záležitosti týkající se diecézních dominikánů v České republice, zvláště pokud jde o aktualizaci tohoto Direktáře, jakož i organizaci celonárodních shromáždění členů, zejména společných exercicií.

---

²⁶ Volbu rady kněžského sdružení není vždy možné uskutečnit téhož dne jako volbu převora. V takovém případě bude tento bod zařazen na program nejbližšího řádného shromáždění členů s volebním právem. Dokud není zvolena nová rada, vykonávají její kompetence členové rady zvolení v předchozím období.

ČLÁNEK VI: VOLBY A SETKÁVÁNÍ

1. Volby obecně

Před každou volbou do řídicích orgánů ať se koná vyzvání Ducha svatého a mezi přítomnými členy jsou delegováni dva bratři ke sčítání hlasů. Jakákoli forma volby v zastoupení je vyloučena a pouze zúčastnění členové s právem volit mohou dát někomu hlas.²⁷ Není nutné vybírat kandidáty výhradně mezi členy, kteří se volby osobně účastní. Fyzicky přítomní volitelé vyjádří svůj hlas prostřednictvím tajného hlasovacího lístku na místě konání volby, zatímco ti, kdo se volby z legitimního důvodu účastní pouze na dálku, sdělí svůj hlas ve vhodnou chvíli předem dohodnutým a prokazatelným způsobem do rukou bratří určených ke sčítání hlasů.²⁸

2. Volba převora

- Volba převora se zahajuje na řádném setkání sdružení ještě před skončením stávajícího mandátu. Stanovení termínu je v kompetenci rady sdružení. Všechny tři volební pokusy musí proběhnout nejpozději do třech měsíců od uvolnění funkce převora, jinak je volba neúspěšná a provinciál přistoupí ke jmenování komisaře. Dokud dosluhující převor stojí v čele sdružení, osobně svolává a řídí volební zasedání. Po uvolnění funkce převora se řízení komunity včetně dokončení volebního procesu ujímá podpřevor.
- Průběh volby je zaznamenán a uložen v archivu sdružení. Tatáž zpráva je postoupena provinciálovi, kterému přísluší volbu potvrdit, nebo zamítnout po vyslechnutí svého provinčního promotora (srov. Řehole č. 18 § 2). V případě zamítnutí zvoleného kandidáta stanoví rada sdružení termín a místo pokračování volby bez zbytečného odkladu, ale s přihlédnutím k času, který je nutný pro řádné informování a svolání všech oprávněných volitelů (viz níže odst. 5).
- Převor je volen nadpoloviční většinou hlasů všech členů s hlasovacím právem, kteří se volby osobně účastní. Je-li počet volitelů nižší než pět, považuje se daný volební pokus automaticky za neúspěšný. Při každém ze tří volebních pokusů mohou proběhnout maximálně tři kola hlasování. Po dvou nerozhodných kolech volby se přechází k hlasování mezi dvěma kandidáty, kteří obdrželi největší počet hlasů, nebo – pokud je jich více – mezi dvěma nejstaršími co do složení slibu; pokud nerozhodný stav trvá i po třetím hlasování je za zvoleného považován nejstarší kandidát co do slibu.²⁹
- V případě, kdy si sdružení ani na třetí pokus nezvolí do svého čela kandidáta, který by získal potřebný souhlas řádové autority, přistoupí provinciál po vyslechnutí názoru promotora ke jmenování komisaře, pod jehož vedením se následně koná běžným způsobem volba rady sdružení. Komisař jmenovaný provinciálem řídí sdružení s pravomocemi převora. Bude jmenován na zkrácený mandát v délce trvání maximálně 3 roky.
- Sdružení, jehož počet členů s volebním právem nedosahuje pěti, není způsobilé k pořádání volby řídicích orgánů a podléhá přímému řízení ze strany provinciála nebo jeho delegáta.³⁰

3. Volba rady sdružení

Volba členů rady se koná prostřednictvím jediného hlasovacího lístku se jmény všech kandidátů, kteří budou seřazeni podle počtu získaných hlasů. Za zvolené jsou považováni kandidáti s nejvyšším počtem získaných hlasů. V případě nerozhodnosti se uplatní princip přednosti staršího co do složení slibu. Jestliže zvolená rada přijde v průběhu mandátu o některého člena,

²⁷ Členové s volebním právem, kteří na řádně ohlášený termín a místo konání voleb nepřijeli, ani si s předsedou volby předem nedohodli jinou formu účasti, se automaticky zdržují volebního úkonu.

²⁸ V případě jakýchkoli nejasností se postupuje dle instrukcí vydaných provinciálem pro volbu převora Sdružení kněží a jáhnů sv. Dominika konanou v letech 2017 a 2020.

²⁹ Srov. CIC kán. 119 §1: „Pro sborové jednání platí, pokud právo nebo stanovy neurčují něco jiného: 1° jedná-li se o volbu, je právoplatně zvolen ten, pro kterého za přítomnosti nadpoloviční většiny z těch, které je nutno svolat, hlasovala nadpoloviční většina přítomných; po dvou neúspěšných hlasováních se hlasuje o dvou kandidátech, kteří obdrželi nejvíce hlasů, anebo, jestliže je jich více, o dvou věkem nejstarších; jestliže po třetím hlasování zůstává stejnost hlasů, považuje se za zvoleného ten, kdo je podle věku starší.“

³⁰ Srov. Všeobecné deklaráce ze dne 25. 3. 2019, č. 4.

doplní se její počet bez nutnosti nové volby na základě výsledků původního hlasování uložených v archivu.

4. Řád hlasování

Pro přijetí právoplatných sborových rozhodnutí – mimo případ voleb popsanych výše – je třeba při hlasování dosáhnout účasti nadpoloviční většiny těch, které je nutno svolat. Po dvou nerozhodných kolech může svým hlasem rozhodnout předsedající. Jedná-li se o záležitost, která se týká všech a zároveň každého jako jednotlivce, vyžaduje se, aby s ní každý souhlasil.³¹ Při hlasování v radě je třeba dbát na to, aby se k dané záležitosti – pokud možno – vyjádřili všichni její členové.

5. Setkání sdružení

- Setkání sdružení je přátelské shromáždění členů, včetně noviců, řízené převorem, kteří se chtějí navzájem povzbudit studiem vybrané teologické literatury a sdílením zkušeností ze života služebníků Slova. Tématem rozhovorů by měla být zvláště snaha členů o pokrok v dominikánském životě. Taková setkání – konaná obvykle 4x ročně – mohou být zároveň příležitostí ke společné modlitbě a diskuzi o záležitostech, jež se týkají apoštolského a bratrského života sdružení.
- Má-li na těchto setkáních dojít k závaznému hlasování, je třeba členy s hlasovacím právem informovat o tématech k projednání alespoň jeden nebo dva týdny předem.
- Setkání sdružení jsou za normálních okolností otevřená aspirantům, zatímco výjimečnou přítomnost postulantů oznámí převor ostatním při rozesílání pozvánky.
- Při volbě termínů je třeba brát ohled na potřeby rodiny ženatých členů, pastorační povinnosti bratří v duchovní správě i přání vyjádřená ze strany kněží a jáhnů vyššího věku.
- V úvodu společného programu ať je vždy věnována dostatečná pozornost pozdravům ze strany bratří, kteří nemohou být přítomni. Omluvení členové podpoří setkání na dálku modlitbou podle zvyklostí jednotlivých sdružení.

6. Setkání rady

Rada je převorem svolána za účelem diskuze nebo přijetí rozhodnutí ve věcech týkajících se života a pokroku sdružení, zvláště při schvalování vstupu aspirantů do noviciátu nebo při projednávání žádosti noviců o složení slibu. Taková shromáždění se mohou konat před každým setkáním sdružení nebo v jakémkoli jiném termínu navrženém ze strany převora s přihlédnutím k reálným časovým možnostem bratří. V případě nutnosti je možné uspořádat poradu i hlasování rady na dálku (elektronicky nebo telefonicky). Poté, co vyslechl mínění rady, může převor na jednání pozvat také další osoby.

7. Plán setkávání

Harmonogram setkání sdružení je za normálních okolností znám s ročním předstihem. Jeho závaznou aktualizaci připravuje rada (srov. Řehole č. 17 § 3) po vyslechnutí připomínek členů sdružení přítomných na některém z řádně svolaných shromáždění. Pokud se během roku vyskytne mimořádná potřeba svolat neplánované setkání sdružení, postará se o to převor po vyslechnutí mínění jeho rady.

ČLÁNEK VII: ZMĚNY A ÚPRAVY

1. Změny v direktáři

Úpravy tohoto Direktáře mohou být navrhovány z iniciativy jednotlivých sdružení, které podle něho žijí, a postoupeny k posouzení provinční radě Kněžských sdružení sv. Dominika v České republice, která je následně předává ke schválení provinciálovi a jeho radě. Jakmile dojde ke schválení změn, ruší nové znění Direktáře veškeré místní normy a zvyky, které s ním nejsou v souladu.

---

³¹ Srov. CIC kán. 119 §§ 2-3.